

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Marszałek Senatu

Druk nr 1293

Warszawa, 22 lutego 2013 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Zgodnie z art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. mam zaszczyt przekazać Pani Marszałek podjętą przez Senat na 27 posiedzeniu w dniu 21 lutego 2013 r. uchwałę w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy

- o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz ustawy - Karta Nauczyciela wraz z projektem tej ustawy.

Projekt ustawy stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

Jednocześnie pragnę poinformować, że Senat upoważnił senator Grażynę Sztark do reprezentowania Senatu w dalszych pracach nad tym projektem.

Z poważaniem

(-) Bogdan Borusewicz

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 21 lutego 2013 r.

**w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o uprawnieniach do
ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz ustawy –
Karta Nauczyciela**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Senat wnosi do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz ustawy – Karta Nauczyciela.

Jednocześnie upoważnia senator Grażynę Sztark do reprezentowania Senatu w pracach nad projektem.

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz ustawy – Karta Nauczyciela

Art. 1. W ustawie z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1138) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Do ulgi 33% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych, na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych, są uprawnione następujące osoby:

- 1) nauczyciele przedszkoli publicznych lub niepublicznych oraz nauczyciele szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych – publicznych lub niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych;
- 2) nauczyciele akademicy.”;

2) w art. 5 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do ulgi 33% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego w komunikacji zwykłej, na podstawie biletów imiennych miesięcznych, są uprawnione następujące osoby:

- 1) nauczyciele przedszkoli publicznych lub niepublicznych oraz nauczyciele szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych – publicznych lub niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych;
- 2) nauczyciele akademicy.”

Art. 2. W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.¹⁾) w art. 91b w ust. 2 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 170, poz. 1218 i Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 80, poz. 542, Nr 102, poz. 689, Nr 158, poz. 1103, Nr 176, poz. 1238, Nr 191, poz. 1369 i Nr 247, poz. 1821, z 2008 r. Nr 145, poz. 917 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 1, poz. 1, Nr 56, poz. 458, Nr 67, poz. 572, Nr 97, poz. 800, Nr 213, poz. 1650 i Nr 219, poz. 1706, z 2011 r. Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206 oraz z 2012 r. poz. 908 i 1544.

- „1) przedszkolach i szkołach, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2, bez względu na wymiar zatrudnienia, mają zastosowanie przepisy art. 11a i art. 63;
- 2) placówkach, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2, bez względu na wymiar zatrudnienia, ma zastosowanie przepis art. 63;”.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2013 r.

UZASADNIENIE

1. Cel projektowanej ustawy

Celem projektu jest dostosowanie systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 listopada 2010 r. (sygn. akt K 2/10) dotyczącego ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1138). Jego sentencja została ogłoszona 25 listopada 2010 r. w Dz. U. Nr 222, poz. 1456, a pełny tekst rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem w OTK ZU z 2010 r. Nr 9A, poz. 102.

Chodzi w nim o przyznanie nauczycielom przedszkoli prawa do ulg w przejazdach publicznym transportem zbiorowym, posiadanych dotychczas przez nauczycieli szkół i nauczycieli akademickich, przy jednoczesnym obniżeniu tych ulg z 37% do 33%.

2. Przedmiot i istota rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego

2.1. TK stwierdził niezgodność art. 4 ust. 7 pkt 1 oraz art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego w zakresie, w jakim wyłącza ją nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach z kręgu nauczycieli uprawnionych do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego - z art. 32 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji.

2.2. Ustawa przyznaje ulgi lub zwolnienia z opłat za bilet przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego (kolejowego i autobusowego, z wyłączeniem komunikacji miejskiej) niektórym kategoriom osób. W zależności od kategorii osób, rodzaju środka transportu, rodzaju biletu itp. ulgi te wynoszą: 100%, 95%, 78%, 49% i 37%.

W zakwestionowanych przepisach ustawa przewiduje, że do ulgi 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego: kolejowego w pociągach osobowych, na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych oraz autobusowego w komunikacji zwykłej, na podstawie biletów imiennych miesięcznych - są uprawnieni nauczyciele szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych - publicznych lub niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych. Wśród uprawnionych do ulg nie występują nauczyciele przedszkoli.

2.3. Art. 32 ust. 1 Konstytucji przewiduje, że „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne”.

„Zasada równości wobec prawa polega na tym, aby wszystkie podmioty prawa (...), charakteryzujące się daną cechą istotną (relewantną) w równym stopniu były traktowane

równo, bez dyskryminowania i faworyzowania”. „Przy ocenie regulacji prawnej z punktu widzenia zasady równości należy rozważyć, czy można wskazać wspólną cechę istotną uzasadniającą równe traktowanie podmiotów prawa, biorąc pod uwagę treść i cel danej regulacji prawnej”. „Zasada równości zakłada jednocześnie różne traktowanie podmiotów różnych, tj. podmiotów, które nie posiadają wspólnej cechy istotnej. Równość wobec prawa to zasadność wyboru takiego, a nie innego kryterium różnicowania”.

Podmioty, na pierwszy rzut oka podobne, mogą być traktowane w sposób zróżnicowany, jeśli zróżnicowanie to odpowiada następującym wymaganiom: „1) zróżnicowania muszą mieć charakter relewantny, tzn. pozostawać w bezpośrednim związku z celem i zasadniczą treścią przepisów, w których zawarta jest kontrolowana norma oraz służyć realizacji tego celu i treści. To znaczy, że wprowadzane odstępstwa od zasady równości muszą mieć charakter racjonalnie uzasadniony. Nie wolno dokonywać zróżnicowania według dowolnie ustalonego kryterium; 2) zróżnicowania muszą być proporcjonalne, tzn. waga interesu, któremu ma służyć różnicowanie sytuacji adresatów normy, musi pozostawać w odpowiedniej proporcji do wagi interesów, które zostaną naruszone w wyniku nierównego potraktowania podmiotów podobnych; 3) muszą pozostawać w związku z innymi wartościami, zasadami czy normami konstytucyjnymi, uzasadniającymi odmienne traktowanie podmiotów podobnych”.

TK wskazał też na ścisły związek między zasadą równości wobec prawa a zasadą sprawiedliwości społecznej (art. 2 Konstytucji). „Obie zasady w znacznym stopniu nakładają się na siebie. Zasada sprawiedliwości społecznej nakazuje w szczególności, by równo traktować podmioty prawa charakteryzujące się daną istotną cechą. Wprowadzanie zróżnicowania podmiotów prawa jest dopuszczalne na gruncie zasady równości, jeżeli służy realizacji sprawiedliwości społecznej. Konsekwencją tego jest stwierdzenie, że zróżnicowanie niesprawiedliwe jest zakazane”.

Przedmiotem wyroku jest luka w ustawie. Trybunał nie może zastępować ustawodawcy „w sytuacji, gdy zaniechał on uregulowania jakiegoś zagadnienia” (zaniechanie ustawodawcze). Trybunał ocenia jednak „zawsze pełną treść normatywną zaskarżonego przepisu, wynikającą nie tylko z jego zaskarżonego brzmienia, lecz także z brzmienia, które (...) byłoby zgodne z wymogami konstytucyjności. Trybunał dokonuje zatem kontroli braku pewnych elementów normatywnych, których istnienie warunkowałoby konstytucyjność danej regulacji” (pominięcie ustawodawcze).

Zdaniem TK, biorąc pod uwagę to, „że podstawowym zadaniem przedszkola i szkoły jest realizacja prawa do kształcenia się oraz prawa dzieci i młodzieży do wychowania i opieki, odpowiednich do wieku i osiągniętego rozwoju, nie znajduje przekonujących argumentów” fakt „wprowadzania odmiennych regulacji w uprawnieniach do ulgowych przejazdów w stosunku do nauczycieli pracujących w przedszkolach”.

„Jeżeli system oświaty uznaje za nauczycieli również tych, którzy pracują w przedszkolach, a ich status jest potwierdzony przygotowaniem i spełnieniem odpowiednich wymogów dotyczących przygotowania zawodowego i zdania odpowiednich egzaminów, nie można różnicować ich statusu w wypadku uprawnień do ulg w przejazdach. (...) Cechą wspólną, która pozwala na porównywanie nauczycieli przedszkoli z innymi nauczycielami jest bycie nauczycielem w rozumieniu Karty Nauczyciela oraz ustawy o systemie oświaty. Trybunał Konstytucyjny nie znajduje wartości i dóbr, które w niniejszej sprawie uzasadniałyby wyłączenie nauczycieli przedszkoli z uprawnień do ulgowych przejazdów, w szczególności, że inni nauczyciele, wkładając taki sam wysiłek w zdobycie zawodu, tylko pracując w innym miejscu niż przedszkole, mają prawo do ulg”.

3. Różnice między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Inicjatywa ustawodawcza jest niezbędna. Ponieważ TK nie oceniał konstytucyjności ulg stosowanych przy przejazdach środkami transportu bądź ich braku w ogóle, a tylko zróżnicowanie istniejące w tym zakresie odnośnie do niektórych kategorii osób, istnieją trzy sposoby wykonania tego orzeczenia.

Po pierwsze, możliwe jest dodanie do kategorii osób uprawnionych do 37% ulgi nauczycieli przedszkoli.

Po drugie, możliwe jest uchylenie art. 4 ust. 7 i art. 5 ust. 2, co będzie oznaczało pozbawienie wszystkich nauczycieli prawa do tego przywileju. Należy zwrócić uwagę, że w ustawie tej nauczyciele są jedyną grupą zawodową uprawnioną do tej ulgi. Inne kategorie osób, uprawnionych w tej ustawie, wyodrębnione są w oparciu o inne kryteria: dzieci do lat 4, dzieci i młodzież ucząca się, osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji i niewidomi oraz opiekunowie lub przewodnicy takich osób, funkcjonariusze niektórych służb podczas wykonywania czynności służbowych.

Trzecie rozwiązanie, polegałoby na przyznaniu owej ulgi nauczycielom przedszkoli, ale przy jednoczesnym obniżeniu procentowym tego rodzaju ulgi dla wszystkich kategorii nauczycieli, tak by nie wzrosła w budżecie państwa ogólna suma wydatków z tytułu tej ulgi.

Ostatecznie zdecydowano się na to ostatecznie. Przyznano prawo do ulgi nauczycielom przedszkoli, przy jednoczesnym obniżeniu wysokości tej ulgi z 37% do 33% dla wszystkich nauczycieli wymienionych w art. 4 ust. 7 i art. 5 ust. 2. Obniżenie to dotyczy również nauczycieli akademickich. Formalnie nauczycieli akademickich wyrok TK nie dotyczył, jednak wynikało to z tego, że wymienieni są oni w osobnych punktach. Niemniej jednak nauczyciele akademicy byli do tej pory traktowani tak samo, jak nauczyciele szkół. Nie ma zatem powodu by traktować ich odmiennie przy proponowanej obniżce ulgi. Mogłoby to spowodować kolejną nierówność, która byłaby przedmiotem skargi do TK. Poza tym, z merytorycznych powodów, trudno znaleźć uzasadnienie dla takiego zróżnicowania.

Przy okazji dokonano także zmian terminologicznych wynikających ze zmian nazewnictwa rodzajów szkół. Konsekwencją przyznania ulgi nauczycielom przedszkoli jest też konieczność zmiany Karty nauczyciela, ponieważ nie przewiduje ona obecnie wydawania potwierdzających ulgę legitymacji dla nauczycieli przedszkoli.

4. Konsultacje

Pisma w sprawie pierwotnej wersji projektu (który polegał tylko na dodaniu nauczycieli przedszkoli do katalogu podmiotów uprawnionych do 37% ulgi) przedstawili: Rada Ministrów, Ministrowie: Edukacji Narodowej, Finansów, Pracy i Polityki Społecznej oraz Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa i Związek Nauczycielstwa Polskiego. Projekt (w pierwotnej wersji) przesłano też Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Związkowi Miast Polskich, Związkowi Gmin Wiejskich RP i Krajowej Radzie Radców Prawnych - podmioty te nie udzieliły odpowiedzi. Na etapie pierwszego czytania Rada Ministrów zaproponowała, by przyjąć trzecie rozwiązanie rozważane w Senacie.

5. Skutki projektowanej ustawy

Według informacji przedstawionych przez Rząd wydatki budżetowe na wszelkie ustawowe ulgi przejazdowe rosną. W roku 2012 r. wynosiły 1 060 mln. Liczba nauczycieli szkół wynosi 584 tys. Po dodaniu do kategorii uprawnionych 68 tys. nauczycieli przedszkoli, co prawda wzrośnie liczba uprawnionych, ale obniżenie ulgi o 4 punkty procentowe spowoduje ostatecznie, że wydatki budżetu państwa z tego tytułu nie wzrosną.

6. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektu jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 7 marca 2013 r.

BAS-WAPEiM-470/13

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej senackiego projektu
ustawy o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów
środkami publicznego transportu zbiorowego oraz ustawy – Karta
Nauczyciela (przedstawiciel wnioskodawcy: senator Grażyna Anna Sztark)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Przedstawiony projekt ustawy zawiera przepisy zmieniające art. 4 i 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1138) oraz art. 91b ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, ze zmianami). Proponowana regulacja jest związana z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 listopada 2010 r. (sygn. akt K 2/10; Dz. U. Nr 222, poz. 1456; OTK Z.U. Nr 9A, poz. 102), stwierdzającym niezgodność art. 4 ust. 7 pkt 1 oraz art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego z Konstytucją RP. Projekt zakłada przyznanie także nauczycielom przedszkoli prawa do ulgi w przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego, która przysługuje nauczycielom szkół i nauczycielom akademickim. Jednocześnie proponuje się obniżenie tej ulgi z 37% do 33%.

Proponowana ustawa ma wejść w życie z dniem 1 lipca 2013 r.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Ze względu na przedmiot projektu należy wskazać:

- art. 93 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE),
- rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 (Dz. Urz. UE L 315 z 3.12.2007 r., str. 1).

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Projekt przewiduje, że do ulgi 33% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego: kolejowego w pociągach osobowych, na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych, oraz autobusowego w komunikacji zwykłej, na podstawie biletów imiennych miesięcznych, będą uprawnieni także nauczyciele przedszkoli publicznych lub niepublicznych.

Zgodnie z art. 8a ust. 1a ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (zwanej dalej: ustawą), koszty związane z finansowaniem ustawowych uprawnień do bezpłatnych lub ulgowych przejazdów pokrywane są z budżetu państwa. Przewoźnikom wykonującym krajowe autobusowe przewozy pasażerskie są przekazywane przez samorzady województw dopłaty do tych przewozów z tytułu stosowania obowiązujących ustawowych ulg w przewozach pasażerskich (art. 8a ust. 2 ustawy). Kwotę dopłaty stanowi różnica pomiędzy wartością sprzedaży biletów obliczoną według cen nieuwzględniających ustawowych ulg a wartością sprzedaży tych biletów w cenach uwzględniających te ulgi (art. 8a ust. 3 ustawy). Zgodnie z art. 8a ust. 4 ustawy, uprawnienie do otrzymywania dopłat nabywa przewoźnik, który: 1) posiada zezwolenie na wykonywanie przewozów regularnych osób w krajowym transporcie drogowym, wydane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1265, ze zmianami), 2) stosuje kasy rejestrujące posiadające pozytywną opinię ministra właściwego do spraw finansów publicznych, które umożliwiają określenie kwoty dopłat do przewozów w podziale na poszczególne kategorie ulg ustawowych, 3) zawarł umowę z samorządem województwa określającą zasady przekazywania przewoźnikom dopłat. Natomiast przewoźnicy kolejowi, wykonujący przewozy pasażerskie na obszarze kraju otrzymują z tytułu obowiązujących ustawowych ulg dotację przedmiotową (art. 8b ustawy). Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17 września 2010 r. w sprawie dotacji przedmiotowej do krajowych przewozów pasażerskich (Dz. U. z 2010 r. Nr 188, poz. 1261 i Nr 257, poz. 1732) określa stawkę dotacji przedmiotowej do krajowych przewozów pasażerskich, wyrównującej przewoźnikom kolejowym utracone przychody

z tytułu honorowania ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów, oraz szczegółowy sposób i tryb udzielania i rozliczania dotacji.

Projekt przewiduje dodanie nowej kategorii osób uprawnionych do otrzymania ulgi przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego, przy jednoczesnym obniżeniu wysokości tej ulgi. W uzasadnieniu do projektu ustawy (pkt 5. Skutki projektowanej ustawy) stwierdza się, że: *Według informacji przedstawionych przez Rząd wydatki budżetowe na wszelkie ustawowe ulgi przejazdowe rosą. W roku 2012 r. wynosiły 1 060 mln. Liczba nauczycieli szkół wynosi 584 tys. Po dodaniu do kategorii uprawnionych 68 tys. nauczycieli przeszkoli, co prawda wzrośnie liczba uprawnionych, ale obniżenie ulgi o 4 punkty procentowe spowoduje ostatecznie, że wydatki budżetu państwa z tego tytułu nie wzrosną. Z uzasadnienia do projektu wynikałoby więc, że ogólna wysokość wydatków budżetowych przeznaczanych na pokrycie kosztów związanych z finansowaniem ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów nie powinna wzrosnąć. Niezależnie od ostatecznej wysokości wydatków budżetowych z tego tytułu, przyjęcie projektowanej zmiany ustawy może mieć jednak wpływ na wysokość przekazywanych poszczególnym przewoźnikom kwot dopłat i dotacji przedmiotowych. Proponowaną regulację należy więc uznać za modyfikację istniejącego systemu pomocy, która na podstawie obowiązujących przepisów prawa polskiego jest przyznawana przedsiębiorstwom zobowiązanym do świadczenia usług publicznych w zakresie transportu zbiorowego. Do rekompensat z tytułu obowiązku świadczenia tych usług mają zastosowanie przepisy art. 93 TfUE oraz rozporządzenia (WE) nr 1370/2007. Artykuł 93 TfUE uznaje za zgodną z Traktatem pomoc, która stanowi zwrot za wykonanie pewnych świadczeń nierozzerwalnie związanych z pojęciem usługi publicznej. Przepisy rozporządzenia (WE) nr 1370/2007 określają warunki, na podstawie których właściwe organy, nakładając zobowiązania do świadczenia usług publicznych lub zawierając umowy dotyczące wykonywania tych zobowiązań, rekompensują podmiotom świadczącym usługi publiczne poniesione koszty. Rozporządzenie uznaje za zgodne z zasadami wspólnego rynku rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych w zakresie transportu pasażerskiego lub z tytułu dostosowania się do zobowiązań taryfowych ustanowionych zgodnie z ogólnymi zasadami¹ wypłacane zgodnie z tym rozporządzeniem. Rekompensaty te nie podlegają obowiązkowi wcześniejszego informowania (notyfikacji) Komisji Europejskiej (art. 9 ust. 1 rozporządzenia).*

Proponowana regulacja jest zgodna z przepisami prawa UE.

---

¹ Określenie „zasada ogólna” oznacza w rozumieniu rozporządzenia środek mający zastosowanie w sposób niedyskryminujący do wszystkich usług publicznych tego samego rodzaju w zakresie transportu pasażerskiego na danym obszarze geograficznym, objętym właściwością organu (art. 2 lit. 1 rozporządzenia).

4. Konkluzja

Projekt ustawy o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz ustawy – Karta Nauczyciela jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych
Zbigniew Wrona

Warszawa, 7 marca 2013 r.

BAS-WAPEiM-471/13

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu
– czy senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o uprawnieniach do
ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz
ustawy – Karta Nauczyciela (przedstawiciel wnioskodawcy: senator
Grażyna Anna Sztark) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii
Europejskiej

Przedstawiony projekt ustawy zawiera przepisy zmieniające art. 4 i 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1138) oraz art. 91b ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, ze zmianami). Proponowana regulacja jest związana z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 listopada 2010 r. (sygn. akt K 2/10; Dz. U. Nr 222, poz. 1456; OTK Z.U. Nr 9A, poz. 102), stwierdzającym niezgodność art. 4 ust. 7 pkt 1 oraz art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego z Konstytucją RP. Projekt zakłada przyznanie także nauczycielom przedszkoli prawa do ulgi w przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego, która przysługuje nauczycielom szkół i nauczycielom akademickim. Jednocześnie proponuje się obniżenie tej ulgi z 37% do 33%.

Przedmiot projektu ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz ustawy – Karta Nauczyciela **nie jest projektem ustawy wykonującej** prawo Unii Europejskiej.

Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Zbigniew Wrona

SZEF KANCELARII SENATU

Ewa Polkowska
SK - 0401-3(27)/13

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....
Data wpływu 25.02.2013

Warszawa, 22 lutego 2013 r.

Szanowny Pan
Lech Czapla
Szef Kancelarii Sejmu

W związku z przekazaniem do Sejmu, podjętej przez Senat na 27. posiedzeniu uchwały z dnia 21 lutego 2013 r. w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz ustawy – Karta Nauczyciela (wraz z projektem tej ustawy), pragnę przekazać Panu Ministrowi stanowiska podmiotów zewnętrznych przesłane do Senatu w toku postępowania zmierzającego do wypracowania przedmiotowego projektu ustawy. Stanowiska w sprawie projektu ustawy przekazały następujące podmioty:

- 1) Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa,
- 2) Związek Nauczycielstwa Polskiego,
- 3) Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (pisma: z dnia 5 czerwca 2012 r., z dnia 14 czerwca 2012 r. oraz z dnia 6 września 2012 r.),
- 4) Minister Pracy i Polityki Społecznej,
- 5) Minister Edukacji Narodowej (pisma: z dnia 5 czerwca 2012 r. oraz z dnia 8 listopada 2012 r.),
- 6) Minister Finansów,
- 7) Prezes Rada Ministrów.

PROKURATORIA GENERALNA SKARBU PAŃSTWA
Główny Urząd Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa

ul. Hoża 76/78, 00-682 Warszawa
tel.: (+48) 022 392-31-17; fax: (+48) 022 392-31-20

www.prokuratoria.gov.pl
e-mail: kancelaria@prokuratoria.gov.pl

KR-51-250/12/KBU

W/16388/12

Warszawa, 2012.05. 24

Pan
Piotr ZIENTARSKI
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Przewodniczący,

W odpowiedzi na pismo z dnia 16.05.2011 r., znak: BPS/KU-034/108/9/12, dotyczące zaopiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (druk senacki nr 108), uprzejmie informuję, iż Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa nie zgłasza uwag do przedłożonego projektu.

z szacunku

WICEPRZES
Prokuraturii Generalnej
Skarbu Państwa

Wojciech Jankowski

Otrzymują:

- 1) adresat – 1 egz.,
- 2) a/a – 1 egz.

ZWIĄZEK NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

ROK ZAŁOŻENIA 1905

ZARZĄD GŁÓWNY

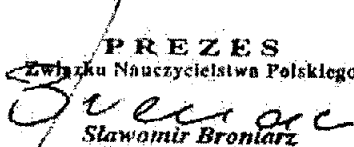
00-389 Warszawa, ul. Smullkowskiego 6/8
tel. (22) 318 91 00, 318 92 17, fax (22) 318 92 19
www.znp.edu.pl e-mail: znp@znp.edu.pl

ZPE/O22/21/BM/12

Warszawa, 2012-05-22

Pan Senator
Piotr Zientarski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
Warszawa

Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego, odpowiadając na pismo z 16 maja 2012 r. nr BPS/KU-034/108/4/12 dotyczące konsultacji projektu ustawy o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu (druk senacki nr 108), uprzejmie informuje, że pozytywnie opiniuje przedstawiony projekt ustawy.

PREZES
Związku Nauczycielstwa Polskiego

Sławomir Broniarz

MINISTER
TRANSPORTU, BUDOWNICTWA
I GOSPODARKI MORSKIEJ

Nr DB4st-073-1/12
DOC: 1215234

Warszawa, dnia 05 czerwca 2012 r.

Pan Piotr Zientarski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Seamowly Panie Senatorze!

W związku z pismem Pana Przewodniczącego z dnia 16 maja 2012 r. Nr BPS/KU-034/108/3/12, mając na uwadze wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 listopada 2010 r. sygn. akt K 2/10 stwierdzający niezgodność art. 4 ust. 7 pkt 1 oraz art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu (Dz. U. z 2002 r. Nr 175, poz. 1440, ze zm.) w zakresie, w jakim wyłącza nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach z kręgu nauczycieli uprawnionych do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego - z art. 32 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji, uważam za zasadne podjęcie prac legislacyjnych przez Komisję Ustawodawczą Senatu RP w celu wyeliminowania tej niezgodności.

Właściwym do dokonania oceny projektowanego przez Komisję Ustawodawczą zapisu pod kątem wypełnienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego w powiązaniu z przepisami Karty Nauczyciela oraz ustawy o systemie oświaty jest Minister Edukacji Narodowej.

Do oceny kosztów nowelizacji ustawy w zakresie stosowania ulg w środkach transportu kolejowego przyjęte zostały następujące założenia:

- 1) dla biletów kolejowych jednorazowych w 2 klasie pociągów osobowych :
  - a) liczba nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach – 74731 osób (zgodnie z danymi Ministerstwa Edukacji Narodowej, przy czym dane te dotyczą wyłącznie nauczycieli zatrudnionych w samodzielnych przedszkolach i nie uwzględniają przedszkoli w zespołach szkół oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach);
  - b) średnia ilość przejazdów w ciągu roku na podstawie biletów jednorazowych – 10 na jednego uprawnionego;
  - c) średnia dotacja przedmiotowa do jednego biletu kolejowego jednorazowego z ulgą 37% w 2011 r. - 6,30 zł;
  - d) ilość nauczycieli korzystających z biletów jednorazowych w publicznym transporcie zbiorowym w 2 klasie pociągów osobowych – 70% (52312 osób);

2) dla biletów miesięcznych:

- a) liczba nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach – 74731 osób;
- b) średnia dotacja przedmiotowa do imiennego biletu miesięcznego kolejowego na przejazd do 20 km 2 klasą pociągu osobowego – 58,27 zł;
- c) ilość nauczycieli korzystających z biletów miesięcznych w publicznym transporcie zbiorowym kolejowym w 2 klasie pociągów osobowych – 40% (29892 osoby);
- d) ilość zakupionych biletów miesięcznych w ciągu roku przez każdego z korzystających - 10.

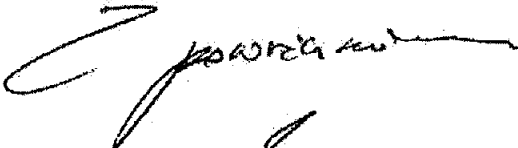
Skutek dla budżetu państwa w przypadku przewozów kolejowych w publicznym transporcie zbiorowym, według przedstawionych założeń, **wyniósłby w skali roku:**

- na podstawie biletów jednorazowych w 2 klasie pociągów osobowych – 3.295.656 zł,
- na podstawie imiennych biletów miesięcznych w 2 klasie pociągów osobowych – 17.418.068 zł

co daje kwotę skutków budżetowych w skali roku - 20.713.724 zł.

Zaznaczam przy tym, iż trudno jest ocenić ile osób z ww. grupy będzie faktycznie korzystało z uprawnień do 37% ulgi przy przejazdach środkami transportu kolejowego. Ewentualne zmiany tego parametru jak i parametru cenowego dla biletów przyjętych w powyższych szacunkach będą decydowały o wysokości faktycznych skutków dla budżetu państwa z tytułu wprowadzenia 37% ulgi przejazdowej dla nauczycieli przedszkoli w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 listopada 2010 r.

Jednocześnie informuję Pana Przewodniczącego, że skutki finansowe przyznania nauczycielom zatrudnionym w przedszkolach uprawnień do 37% ulgi przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego w komunikacji zwykłej na podstawie biletów imiennych miesięcznych zostaną oszacowane przy udziale Ministerstwa Finansów i przekazane po otrzymaniu stosownych danych z tego Ministerstwa.

Z upoważnienia
MINISTRA TRANSPORTU
BUDOWNICTWA I GOSPODARSTWA MORSKIEGO

Tadeusz Jarmyżewicz
Sekretarz Stanu

Otrzymują:

- 1) Pani Krystyna Szumilas
Minister Edukacji Narodowej
- 2) Pan Jan Vincent Rostowski
Minister Finansów

MINISTER
TRANSPORTU, BUDOWNICTWA
I GOSPODARKI MORSKIEJ

Nr DB4st-073-1/12
DOC: 1216811

Warszawa, dnia 14 czerwca 2012 r.

Pan Piotr Zientarski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący!

W ślad za pismem z dnia 5 czerwca br. przekazującym ocenę skutków finansowych dla budżetu państwa zmiany ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu (Dz. U. z 2002 r. Nr 175, poz. 1440, ze zm.) w zakresie przyznania nauczycielom zatrudnionym w przedszkolach uprawnień do ulgowych przejazdów środkami kolejowego publicznego transportu zbiorowego – przedkładam poniżej skutki finansowe ewentualnego przyznania uprawnień do 37% ulgi przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego w komunikacji zwykłej na podstawie biletów miesięcznych imiennych.

Skutki finansowe oszacowało Ministerstwo Finansów **przyjmując następujące założenia:**

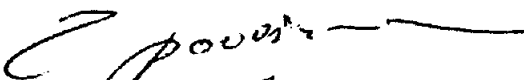
- liczba nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach – 74731 osób (zgodnie z danymi Ministerstwa Edukacji Narodowej, przy czym dane te dotyczą wyłącznie nauczycieli zatrudnionych w samodzielnych przedszkolach i nie uwzględniają przedszkoli w zespołach szkół oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach);
- średni koszt biletu miesięcznego w publicznym transporcie zbiorowym autobusowym w komunikacji zwykłej na odległość do 20 km – 200 zł;
- średnia ilość biletów miesięcznych zakupiona w ciągu roku przez każdego z korzystających - 10;
- ilość nauczycieli korzystających z biletów miesięcznych w publicznym transporcie zbiorowym autobusowym – 30%.

Skutek dla budżetu państwa w przypadku przewozów autobusowych w publicznym transporcie zbiorowym wyniósłby w skali roku 16.590.282 zł.

Ponadto, Minister Finansów wyjaśnił, iż statystyki dotyczące ilości korzystających z transportu publicznego zbiorowego autobusowego w odniesieniu do grup są bardzo nieprecyzyjne. Spowodowane jest to brakiem ustawowego wymogu co do warunków technicznych kas rejestrujących, które umożliwiłyby podział na poszczególne grupy uprawnionych. Obecnie istnieje obowiązek stosowania kas rejestrujących, które pozwalają na

określenie kwoty dopłat do przewozów w podziale na poszczególne kategorie ulg ustawowych (art. 8a ust. 4 pkt 2 wyżej przywołanej ustawy). Minister Finansów postuluje zatem wprowadzenie ustawowego wymogu w odniesieniu do kas rejestrujących, który umożliwiłby podział na poszczególne grupy uprawnionych, motywując to ułatwieniami w rozliczeniach dotacji i kontrolowaniu wydatków środków publicznych przekazywanych na ten cel, jak i prowadzeniem racjonalnej polityki państwa w tym zakresie.

Podsumowując informuję, że łączne skutki finansowe dla budżetu państwa w skali roku proponowanych zmian w ustawie z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu (kolejowego i autobusowego) w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego, wyniosłyby 37.304.006 zł.

Tadeusz Gronowicz
Minister Finansów

Otrzymują:

- 1) Pani Krystyna Szumilas
Minister Edukacji Narodowej
- 2) Pan Jan Vincent Rostowski
Minister Finansów

KM 436/12

**MINISTER
TRANSPORTU, BUDOWNICTWA
I GOSPODARKI MORSKIEJ**

Warszawa, dnia 6 września 2012 r.

Nr DB-4s-073-11/12

Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

w związku z pismem Pana Przewodniczącego Nr BPS/KU-034/108/11/12 z dnia 20 sierpnia 2012 r. dotyczącym kontynuowania prac nad inicjatywą ustawodawczą przez Komisję Ustawodawczą, Komisję Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisję Budżetu i Finansów Publicznych w zakresie projektu ustawy o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu (druk senacki nr 108) a także przeprowadzoną na posiedzeniu trzech komisji dyskusją podczas pierwszego czytania w/w projektu, mając na uwadze wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 listopada 2010 r. sygn. akt K 2/10 stwierdzający niezgodność art. 4 ust. 7 pkt 1 oraz art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. *o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego* (Dz. U. z 2002 r. Nr 175, poz. 1440, z późn. zm.) w zakresie, w jakim wyłącza ją nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach z kręgu nauczycieli uprawnionych do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego – z art. 32 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji RP, uprzejmie informuję Pana Przewodniczącego, co następuje.

Do właściwości Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej należy:

- zapewnienie prawidłowego wykonywania ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. *o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego* (Dz. U. z 2002 r. Nr 175, poz. 1440, z późn. zm.) przez uprawnionych przewoźników,

- planowanie i obsługa płatności dotacji przedmiotowych dla przewoźników kolejowych w formie rekompensaty z tytułu utraconych przychodów w związku z honorowaniem ustawowych ulg przejazdowych,
- określanie w trybie rozporządzeń rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego.

Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej nie posiada kompetencji do określania grup osób uprawnionych do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego ani wymiaru tych ulg. Nie może także w ramach posiadanych uprawnień określać wymiaru procentowego ulg, jak też rozstrzygać w stosunku do których grup i w jakim wymiarze powinno być ono stosowane.

Mając na uwadze, że przyznawanie uprawnień do ulgowych przejazdów stanowi element szeroko pojętej polityki społecznej państwa, należy zauważyć, że w zależności od kategorii osób uprawnionych, kompetencje w tym zakresie należą do właściwości kilku ministrów, w tym przypadku do **Ministra Edukacji Narodowej, Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego** oraz ze względu na system finansowania ulg przejazdowych – **Ministra Finansów**.

Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej nie posiada kompetencji do rozstrzygnięcia, jak wskazano to w w/w piśmie Pana Przewodniczącego, czy wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego nastąpi poprzez:

- rozszerzenie kategorii uprawnionych do ulg poprzez objęcie nauczycieli przedszkoli przepisami ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o *uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego* (Dz. U. z 2002 r. Nr 175, poz. 1440, z późn. zm.) – ten sposób wykonania wyroku TK wynika z pktu 6 Uzasadnienia prawnego do wyroku – skutki wyroku – gdzie mówi się o uzupełnieniu ustawy, a nie eliminowaniu z ustawy wadliwego fragmentu czy zastępowaniu go odpowiednikiem pozbawionym wady,
- pozbawienie wszystkich nauczycieli prawa do ulg, także nauczycieli akademickich, których wyrok TK nie dotyczy. W tym zakresie właściwym do wyrażenia stanowiska jest również Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- przyznanie prawa do ulg nauczycielom przedszkoli ale w powiązaniu z obniżeniem procentowego wymiaru ulg innym kategoriom uprawnionych bez ich wskazania.

W przypadku wskazania przez Ministra Edukacji, ewentualnie w porozumieniu z Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, która z w/w możliwości wykonania wyroku TK będzie przedmiotem prac Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w oparciu o dane uzyskane z Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego przedstawi opinię w zakresie skutków finansowych projektowanej ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego w części dotyczącej przewozów kolejowych. W zakresie przewozów autobusowych właściwym dla oszacowania skutków finansowych jest Minister Finansów.

Z poważaniem,

Z upoważnienia
MINISTRA
TRANSPORTU, BUDOWNICTWA
I GOSPODARKI MORSKIEJ

Andrzej Maszel
Podsekretarz Stanu

KW 267/12

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Warszawa, dnia 1.06.2012 r.

DSR-II-07-35-1-AB/12

Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiadając na wystąpienie Pana Przewodniczącego z dnia 24 maja 2012 r., znak: BPS/KU-034/108/10/12, w sprawie sporządzenia opinii w przedmiocie rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu w zakresie właściwości Ministra Pracy i Polityki Społecznej, uprzejmie informuję, że regulacje prawne dotyczące nauczycieli przedszkoli leżą w gestii Ministra Edukacji Narodowej.

z.ujp.

MINISTER
Jurek Męcina
Sekretarz Stanu

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

DWST-WPZN-WE-0403/1/2012

Warszawa, 2012-06-05

Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

nawiązując do pisma z dnia 16 maja 2012 r. Nr BPS/KU-034/108/1/12, dotyczącego projektu ustawy o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, pozwolę sobie wyrazić następującą opinię.

Wniesiony przez Komisję Ustawodawczą Senatu RP projekt ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego zakłada przyznanie nauczycielom przedszkoli ulgi 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego, tj. takiej jaka obecnie przysługuje nauczycielom szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych – publicznych lub niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, a także nauczycielom akademickim. Wejście w życie ustawy przewidziano na 1 stycznia 2013 r.

Celem projektu jest dostosowanie systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 listopada 2010 r. (sygn. akt K 2/10), zgodnie z którym art. 4 ust. 7 pkt 1 oraz art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U z 2002 r. Nr 175, poz. 1440, z późn. zm.) w zakresie, w jakim wyłączają nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach z kręgu nauczycieli uprawnionych do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego,

są niezgodne z art. 32 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji RP. W wyroku wskazano, że realizacja tego typu orzeczeń powinna polegać na uzupełnieniu ustawy o odpowiedni fragment, niezbędny z punktu widzenia zgodności z Konstytucją. Konieczna jest w tym zakresie interwencja prawodawcy.

Mając na uwadze konieczność usunięcia luki w ustawie jak również opinię Ministra Finansów z sierpnia 2011 r., zgodnie z którą możliwe jest finansowanie nauczycielom przedszkoli ulgi 37% począwszy od 2013 r., podtrzymuję stanowisko z dnia 20 kwietnia 2012 r., iż w ocenie Ministerstwa Edukacji Narodowej optymalnym rozwiązaniem jest dodanie nauczycieli przedszkoli do kategorii osób uprawnionych do 37 % ulgi przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego. Takie też rozwiązanie przewiduje projekt ustawy wniesiony przez Komisję Ustawodawczą Senatu RP.

Niezależnie od powyższego, przy dokonywaniu niniejszej nowelizacji należałoby również dostosować przepisy art. 4 ust. 7 pkt 1 oraz art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego do aktualnego brzmienia ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), poprzez usunięcie nauczycieli szkół ponadpodstawowych z kręgu podmiotów uprawnionych do ulg. Zgodnie bowiem z obowiązującymi przepisami, w systemie oświaty nie istnieją już szkoły ponadpodstawowe.

Odnosząc się do prośby o ocenę skutków finansowych wejścia w życie ustawy uprzejmie informuję, że Ministerstwo Edukacji Narodowej nie jest właściwe do oszacowania przewidywanych skutków finansowych wprowadzenia zmiany polegającej na objęciu ulgami na przejazdy środkami komunikacji publicznej nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach. Kwestia uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego nie mieści się bowiem w zakresie kompetencji ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w sierpniu 2011 r. Ministerstwo Infrastruktury, przy współudziale Ministerstwa Finansów oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej, oszacowało skutki finansowe przyznania nauczycielom przedszkoli uprawnień

do 37% ulgi w transporcie. Ministerstwo Edukacji Narodowej przekazało wówczas Ministrowi Infrastruktury niezbędne do oszacowania skutków finansowych dane dotyczące liczby nauczycieli, którym przyznane ma być prawo do ulg oraz liczby nauczycieli, którzy korzystają już z takich ulg. Minister Finansów oszacował natomiast koszty przyznania nauczycielom zatrudnionym w przedszkolach 37% ulgi przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego. Obecnie, pismem z dnia 21 maja 2012 r. Nr DB4st-073-1/12, Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej wystąpił do Ministra Edukacji Narodowej oraz Ministra Finansów o potwierdzenie aktualności przekazanych wcześniej danych. W odpowiedzi na powyższe, Ministerstwo Edukacji Narodowej przekazało aktualne dane dotyczące liczby nauczycieli, które mogą posłużyć do ponownego oszacowania skutków finansowych niniejszej zmiany. Poniżej podaję przekazane dane:

Według Systemu Informacji Oświatowej, stan na 31.03.2012 r., liczba nauczycieli (w osobach) szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych – publicznych oraz niepublicznych o uprawnieniach szkoły publicznej, wynosi 530.600 (bez formy zatrudnienia: umowa zlecenie, umowa o dzieło, inna podstawa prawna świadczenia pracy). W samodzielnych przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego w całej Polsce zatrudnionych było 74.731 nauczycieli – dane te dotyczą wyłącznie nauczycieli zatrudnionych w samodzielnych przedszkolach i nie uwzględniają przedszkoli w zespołach szkół oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach.

Z poważaniem

Krystyna Szumilas

W załączeniu:

- 1) kopia pisma Pana Tadeusza Jarmuziewicza Sekretarza Stanu w Ministerstwie Infrastruktury z dnia 23 sierpnia 2011 r. Nr MB-4-73/6/11,
- 2) kopia pisma Pana Tadeusza Jarmuziewicza Sekretarza Stanu w Ministerstwie Infrastruktury z dnia 21 maja 2012 r.
- 3) kopia odpowiedzi Ministra Edukacji Narodowej na pismo Pana Tadeusza Jarmuziewicza z dnia 21 maja 2012 r.

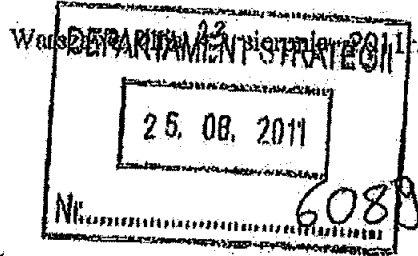

MINISTERSTWO INFRASTRUKTURY

Sekretarz Stanu
Tadeusz Jarmuzewicz

Nr MB - 4-073/ 6 / 11

Doc: 1143767

P. dyr. A. Chyrczyński - do wst. 26.08
R. W. Wronski - do wst. 26.08
DIREKTOR
DEPARTAMENTU STRATEGII

P. E. Stawowski
29.08.2011
ZASTĘPCA DYREKTORA
DEPARTAMENTU STRATEGII

Przewodniczący
Marek Szczytyński
Marszałek Sejmu
Republiki Polskiej

P. E. Wypolowski
29.08.2011
ey

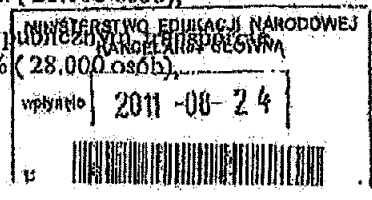
Stanisław Marzalek

W związku z pismem Pana Marszałka z dnia 29 lipca 2011 r. Nr UST-17-23/11(2), przesłanym przy piśmie Zastępcy Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2011 r. (znak: DSPA-4820-152(2)/11), przedstawiam oszacowane przy udziale Ministerstwa Finansów i Ministerstwa Edukacji Narodowej skutki finansowe ewentualnego przyznania nauczycielom zatrudnionym w przedszkolach uprawnień do 37% ulgi przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego:

1. kolejowego w 2 klasie pociągów osobowych na podstawie biletów jednorazowych i imiennych miesięcznych,
2. autobusowego w komunikacji zwykłej na podstawie biletów imiennych miesięcznych.

Do oceny kosztów nowelizacji ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2002 r. Nr 175, poz. 1440, z późn. zm.) w ww. zakresie przyjęte zostały następujące założenia:

- 1) dla biletów miesięcznych:
  - a) liczba nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach - 70.000 osób (zgodnie z danymi Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Małym Rocznikiem Statystycznym Polski 2011 r.),
  - b) średni koszt imiennego biletu miesięcznego kolejowego na przejazd do 20 km 2 klasą pociągu osobowego - 150 zł,
  - c) średni koszt biletu miesięcznego w publicznym transporcie zbiorowym autobusowym w komunikacji zwykłej za odległość do 20 km - 200 zł,
  - d) ilość nauczycieli korzystających z biletów miesięcznych w publicznym transporcie zbiorowym autobusowym w komunikacji zwykłej - 30% ogółu (21.000 osób),
  - e) ilość nauczycieli korzystających z biletów miesięcznych w publicznym transporcie zbiorowym kolejowym w 2 klasie pociągów osobowych - 40% (28.000 osób).

- f) przyjęto założenie, że bilet miesięczny na ww. środki transportu zostanie zakupiony 10 razy w ciągu roku przez każdego z korzystających z pktu d) i e)
- 2) dla biletów kolejowych jednorazowych w 2 klasie pociągów osobowych:
  - a) liczba nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach - 70.000 osób
  - b) średnia ilość przejazdów w ciągu roku na podstawie biletów jednorazowych - 10 na jednego uprawnionego
  - c) średnia dotacja przedmiotowa do jednego biletu kolejowego jednorazowego z ulgą 37% w 2010 r. - 6,00 zł
  - d) ilość nauczycieli korzystających z biletów jednorazowych w publicznym transporcie zbiorowym kolejowym w 2 klasie pociągów osobowych - 70% (49.000 osób).

Skutek dla budżetu państwa, według przedstawionych założeń, sfinansowania ulgi w wysokości 37% ceny biletu dla uprawnionych nauczycieli przedszkolnych wyniosłby w skali roku:

- dla przewozów autobusowych w komunikacji zwykłej na podstawie imiennych biletów miesięcznych - 15.540.000 zł,
  - dla przewozów kolejowych w publicznym transporcie zbiorowym kolejowym w 2 klasie pociągów osobowych na podstawie imiennych biletów miesięcznych - 15.540.000 zł,
  - dla przewozów kolejowych w publicznym transporcie zbiorowym kolejowym w 2 klasie pociągów osobowych na podstawie biletów jednorazowych - 2.940.000 zł,
- co daje łączną kwotę skutków budżetowych w skali roku - 34.020.000 zł.

Jednocześnie trudno jest ocenić ile osób z ww. grupy będzie faktycznie korzystało z uprawnień do 37% ulgi przy przejazdach ww. środkami transportu. Odchylenia wielkości rzeczywistych od przyjętych w powyższych szacunkach będą decydowały o wysokości faktycznych skutków dla budżetu państwa z tytułu wprowadzenia 37% ulgi przejazdowej dla nauczycieli przedszkoli w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 listopada 2010 r.

W ocenie Ministra Finansów, z uwagi na obecny etap prac nad budżetem państwa na 2012 r. podjęcie zobowiązań przez Skarb Państwa w ww. zakresie, w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 listopada 2010 r. (sygn. akt K 2/10), może nastąpić nie wcześniej niż począwszy od 2013 r.

Tadeusz Jarmuzlewicz
SEKRETARZ STANU

Tadeusz Jarmuzlewicz

Otrzymują:

- 1) Pan Wojciech Nowicki - Podsekretarz Stanu
Zastępca Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
- 2) Pan Jacek Żalek - Poseł na Sejm RP
- 3) Ministerstwo Finansów
Departament Gospodarki Narodowej
- 4) Ministerstwo Edukacji Narodowej
Departament Strategii

103

MINISTER
TRANSPORTU, BUDOWNICTWA
I GOSPODARKI MORSKIEJ

DWST

ul. Szosa 22a / 01-611
BIURO ORGANIZACYJNE
DYREKTOR
22.05.2012
Hanna Zielinska-Rytko

Nr DB4st-073-1/12
DOC: 1210858

Warszawa, dnia 21 maja 2012 r.

*P. Dyż. A. Chosiński
L. Skala za J. Szymura
23.05.2012
p. E. Wypolinska
23.05.2012
M.M.*

Pani Krystyna Szumilas
Minister Edukacji Narodowej

Pan Jan Vincent Rostowski
Minister Finansów

Szanowni Panie Minister!

W związku z wystąpieniem Pana Piotra Zientarskiego Przewodniczącego Komisji Ustawodawczej Senatu Rzeczypospolitej Polskiej o informację na temat oceny skutków finansowych wejścia w życie nowelizacji ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu (druk senacki nr 108), związanej z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 listopada 2010 r. sygn. akt K 2/10 (w załączeniu pismo nr BPS/KU-034/108/3/12 z dnia 16 maja 2012 r.), uprzejmie proszę Panią Minister i Pana Ministra o przekazanie na moje ręce danych dotyczących:

- liczby osób, którym zostanie przyznane ustawowe prawo do ulg,
- szacunku kosztów przyznania nauczycielom zatrudnionym w przedszkolach 37% ulgi przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego w komunikacji zwykłej, na podstawie biletów miesięcznych imiennych, analogicznej do ulgi posiadanej obecnie przez nauczycieli zatrudnionych w szkołach i nauczycieli akademickich.

Jeśli dane w przedmiotowej sprawie przekazane Ministrowi Infrastruktury w sierpniu roku ubiegłego za pismami: Ministra Finansów nr GN/0602/2,3/MDL/11/11496/11778 oraz Ministra Edukacji Narodowej nr DS-WSA-PH-033/129/2011 są aktualne, proszę tylko o potwierdzenie tego faktu.

Ponadto, z uwagi na terminowość sprawy, uprzejmie proszę o pilne przekazanie danych.

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
KANCLERIA GŁÓWNA

[Signature]
Upoważnienie
MINISTRA TRANSPORTU,
BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ

wplynęło 22.05.2012

Tadeusz Jarmuzewicz
Sekretarz Główny

BIURO ORGANIZACYJNE
22.05.2012
Nr 5757/2012

DEPARTAMENT WSPÓLPRACY
Z SAMORZĄDEM TERYTORIALNYM
2012-05-22
Nr 1212/2012

Podlega...

000279625

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

DWST-WPZN-WE-045/2/2012

Warszawa, 2012-05-30

Pan
Sławomir Nowak
Minister Transportu, Budownictwa
i Gospodarki Morskiej

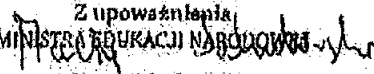
Szanowny Panie Ministrze,

odpowiadając na pismo z dnia 21 maja 2012 r. Nr DB4st-073-1/12, uprzejmie przekazuję aktualne dane dotyczące liczby nauczycieli, które mogą posłużyć do ponownego oszacowania kosztów przyznania nauczycielom zatrudnionym w przedszkolach 37% ulgi przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego.

Według Systemu Informacji Oświatowej, stan na 31.03.2012 r., liczba nauczycieli (w osobach) szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych – publicznych oraz niepublicznych o uprawnieniach szkoły publicznej, wynosi 530.600 (bez formy świadczenia pracy: umowa zlecenie, umowa o dzieło, inna podstawa prawna świadczenia pracy). W samodzielnych przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego w całej Polsce zatrudnionych było 74.731 nauczycieli –

dane te dotyczą wyłącznie nauczycieli zatrudnionych w samodzielnych przedszkolach i nie uwzględniają przedszkoli w zespołach szkół oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach.

Z poważaniem

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

Maciej Jakubowski
PODSBKRETA RZ STANU

Do wiadomości:

Pan Jan Vincent Rostowski

Minister Finansów

KU 504/R

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

BO-WRP-MS-0403-7/12

Warszawa, 2012-11-08

Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

nawiązując do pisma Pana Adama Jassera, Podsekretarza Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, z dnia 19 października 2012 r. (znak: DSPA-4820-85(4)/12) w sprawie opinii Rady Ministrów o przygotowywanym przez Senat projekcie ustawy o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu (druk senacki 108) uprzejmie informuję, iż w związku z prowadzonymi pracami i konsultacjami, mającymi na celu przygotowanie projektu opinii, która następnie zostanie przedłożona Radzie Ministrów do rozpatrzenia zgodnie z trybem przewidzianym w Regulaminie pracy Rady Ministrów wydaje się, że powyższa opinia Rady Ministrów może zostać przedstawiona w drugiej połowie grudnia 2012 r.

Z poważaniem

Krzyszyna Szumilas
Krzyszyna Szumilas

Do wiadomości:

~~Pan Jan Vincent-Rostowski – Minister Finansów,
Pan Sławomir Nowak – Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki
Morskiej,
Pan Adam Jasser – Podsekretarza Stanu w Kancelarii Prezesa Rady
Ministrów~~

MINISTER FINANSÓW

Znak sprawy: GN9/0301/1/MDL/2012/6979

Warszawa, dnia 24 lipca 2012 r.

Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senatu Rzeczypospolitej
Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący!

W nawiązaniu do pisma Pana Przewodniczącego z dnia 16 maja 2012 r. znak: BPS/KU-034/108/2/12, odnoszącym się do podjęcia prac nad inicjatywą ustawodawczą przez Komisję Ustawodawczą Senatu RP w zakresie projektu ustawy o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 listopada 2010 r. sygn. akt K 2/10 stwierdzającym niezgodność art. 4 ust. 7 pkt 1 oraz art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2002 r. Nr 175, poz. 1440, ze zm.) w zakresie w jakim wyłączają nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach z kręgu nauczycieli uprawnionych do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego - nie kwestionując zasadności podjęcia prac nad wykonaniem ww. wyroku Trybunału Konstytucyjnego - uprzejmie wyjaśniam.

Koszty refundacji ustawowych ulg biletowych stanowią wydatek budżetu państwa. Jednocześnie wydatki te mają charakter wymagalny (wydatki sztywne), co oznacza, że budżet państwa musi zapewnić ich finansowanie w pełnej wysokości.

W ustawie budżetowej na rok 2012 kwota dotacji z budżetu państwa na ww. cel została zaplanowana w wysokości 1.065.009 tys. zł.

W świetle powyższego kolejne zmiany w systemie ulg na przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego, prowadzące do rozszerzenia zakresu ulg o kolejne grupy uprawnionych lub zwiększanie wysokości już obowiązujących ulg, są niepożądane z punktu widzenia bezpieczeństwa finansów publicznych.

Jednocześnie, w mojej ocenie, podejmując się prac nad nowelizacją ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, wydaje się zasadne rozważenie takiego zakresu zmian w obowiązującym systemie ulg, aby nie miały one jedynie charakteru wyrwykowego.

Kompleksowa reforma systemu ulg konieczna jest przede wszystkim dlatego, iż obecny system finansowania ulg jest bardzo kosztowny.

Niezależnie od powyższego przedstawiam oszacowane przez Ministerstwo Finansów skutki finansowe ewentualnego przyznania nauczycielom zatrudnionym w przedszkolach uprawnień do 37% ulgi przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego w komunikacji zwykłej na podstawie biletów miesięcznych imiennych.

Do oceny kosztów ewentualnej nowelizacji ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego w ww. zakresie przyjęte zostały następujące założenia:

- 1) liczba nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach – 74.731 osób (zgodnie z pismem Minister Edukacji Narodowej z dnia 30 maja 2012 r., znak: DWST-WPZN-WE-045/2/2012),
- 2) średni koszt biletu miesięcznego w publicznym transporcie zbiorowym autobusowym w komunikacji zwykłej za odległość do 20 km - 200 zł,
- 3) bilet miesięczny na ww. środek transportu zostanie zakupiony 10 razy w ciągu roku.

Jednocześnie trudno jest ocenić ile osób z ww. grupy będzie korzystało z uprawnień do 37% ulgi przy przejazdach ww. środkami transportu.

Niemniej jednak, należałoby założyć, że z uprawnień tych może korzystać nie mniej niż 30% uprawnionych nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach, co spowoduje, iż wydatki z budżetu państwa na ww. cel będą stanowiły około 16.590.282 zł.

Niezależnie od powyższego pragnę wskazać, iż ww. statystyki są bardzo nieprecyzyjne.

Brak jest bowiem zaewidencjonowanych danych statystycznych w odniesieniu do grup, które korzystają z ulg na przejazdy.

Jednocześnie uprzejmie wyjaśniam, iż Minister Finansów w piśmie z dnia 5 czerwca 2012 r. znak: GN9/0301/1/MDL/2012/7177 dokonał, pozostającego w jego kompetencji, oszacowania skutków finansowych ewentualnej nowelizacji ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego i przekazał ww. pismo - celem udzielenia kompletnej odpowiedzi - Ministrowi Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej.

Jednocześnie wyjaśniam, że Ministerstwo Finansów jest właściwe do oszacowania skutków finansowych ewentualnego przyznania nauczycielom zatrudnionym w przedszkolach uprawnień do 37% ulgi przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego w komunikacji zwykłej na podstawie biletów miesięcznych imiennych.

Natomiast organem właściwym do oszacowania skutków finansowych w zakresie ww. ulgi przy przejazdach środkami publicznego transportu kolejowego w pociągach osobowych, na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych jest Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej.

Z poważaniem

Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKRETARZ STANU

Jakub M.
Miroslaw Sekula

PREZES RADY MINISTRÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, 14 stycznia 2013 r.

SEKRETARZ
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dnia 15.01.2013
nr 135 podpis [signature]

DSPA-4820-85 (10)/12

KANCELARIA SENATU
Kancelaria Senatu
15.01.2013
88/235
Wpł. Nr dz.

GABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dn. 15.01.13
nr 235 podpis [signature]

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Przekazuję przyjętą przez Radę Ministrów opinię o senackim projekcie ustawy

- o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (druk nr 108).

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Edukacji Narodowej do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Przewodniczący Komisji Włodawca

Podpis [signature]

Przewodniczący Komisji Samorząd Terytorialny i Administracji Państwa

Podpis [signature]

Z wyrazami szacunku

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Publicznych

Podpis [signature]

[signature]

Opinia Rządu
o senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy o uprawnieniach
do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego
(druk senacki nr 108)

Projekt ustawy o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, dalej „projekt ustawy”, opracowany przez Komisję Ustawodawczą Senatu RP, dotyczy zmiany art. 4 ust. 7 pkt 1 i art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1138). Zgodnie z obowiązującym brzmieniem ustawy, do ulgi 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych, na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych, oraz środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego w komunikacji zwykłej, na podstawie biletów imiennych miesięcznych, są uprawnieni **nauczyciele szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych - publicznych lub niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych.**

Zmiany proponowane w projekcie ustawy polegają na przyznaniu **nauczycielom przedszkoli (publicznych i niepublicznych) prawa do 37% ulgi** przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych oraz środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego w komunikacji zwykłej, tj. takiej samej ulgi jaka przysługuje obecnie nauczycielom szkół (publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych).

Celem projektu ustawy jest dostosowanie systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 listopada 2010 r. (sygn. akt K 2/10), zgodnie z którym przepisy art. 4 ust. 7 pkt 1 oraz art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego w zakresie, w jakim wyłącza ją nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach z kręgu nauczycieli uprawnionych do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, są niezgodne z art. 32 ust. 1 w związku

z art. 2 Konstytucji RP. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że sposób ukształtowania uprawnienia do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego narusza zasadę równości wobec prawa i zasadę sprawiedliwości społecznej. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego ma charakter zakresowy i orzeka o niekonstytucyjności uregulowania niepełnego w kontekście wskazanych wzorców kontroli (art. 32 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji). W wyroku Trybunał Konstytucyjny wskazał, że realizacja tego typu orzeczeń powinna polegać na uzupełnieniu ustawy o odpowiedni fragment, niezbędny z punktu widzenia zgodności z Konstytucją. Konieczna jest w tym zakresie interwencja prawodawcy.

Mając na uwadze konieczność wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 listopada 2010 r. niezbędne jest dokonanie nowelizacji *ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego*. Nowelizacja ustawy ma na celu ukształtowanie uprawnień do ulgowych przejazdów w publicznym transporcie zbiorowym w sposób nieróżnicujący nauczycieli przedszkoli (publicznych i niepublicznych) oraz nauczycieli szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (publicznych i niepublicznych) o uprawnieniach szkół publicznych).

W uzasadnieniu senackiego projektu ustawy wskazano, że rozważane były trzy sposoby wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego, tj.:

- 1) dodanie nauczycieli przedszkoli do kategorii osób uprawnionych do 37% ulgi;
- 2) pozbawienie wszystkich nauczycieli prawa do tego przywileju (uchylenie art. 4 ust. 7 i art. 5 ust. 2 ustawy);
- 3) przyznanie ulgi nauczycielom przedszkoli, ale przy jednoczesnym obniżeniu procentowym tego rodzaju ulgi dla innych kategorii, tak by nie wzrosła w budżecie ogólna suma wydatków z tytułu tej ulgi.

W projekcie ustawy zdecydowano się na pierwsze rozwiązanie.

Odnosząc się do propozycji zawartych w projekcie ustawy Rząd wyraża stanowisko, że nauczycielom zatrudnionym w przedszkolach powinno zostać przyznane prawo do ulgi przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych oraz środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego w komunikacji zwykłej. W opinii Rządu brak

jest natomiast przesłanek uzasadniających przyjęcie rozwiązania polegającego na pozbawieniu wszystkich nauczycieli uprawnień do ulgowych przejazdów.

Należy jednakże podkreślić, że dopłaty do ulg biletowych w pasażerskiej komunikacji kolejowej i autobusowej stanowią jedną z wyższych pozycji wydatków budżetu państwa, które wzrastają rokrocznie o kilkadziesiąt milionów złotych. Jednocześnie wydatki te mają charakter wymagalny, co oznacza, że budżet państwa musi zapewnić ich finansowanie w pełnej wysokości. Rozpatrując jakiegokolwiek propozycje poszerzenia zakresu ustawowych uprawnień do ulg biletowych, należy wziąć pod uwagę konieczność wypełnienia zobowiązań podjętych przez Polskę w ramach procedury ograniczenia nadmiernego deficytu. Innymi słowy, wprowadzenie zmian do *ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego* nie może generować dodatkowych skutków dla budżetu państwa.

W związku z powyższym, w opinii Rządu, przyznanie nauczycielom zatrudnionym w przedszkolach prawa do ulgowych przejazdów w publicznym transporcie zbiorowym powinno nastąpić z jednoczesnym obniżeniem wysokości tego rodzaju ulgi w odniesieniu do pozostałych kategorii uprawnionych nauczycieli. W rezultacie w budżecie państwa nie wzrośnie ogólna suma wydatków z tytułu ulgowych przejazdów nauczycieli. **Optymalnym rozwiązaniem w ocenie Rządu byłoby zatem włączenie nauczycieli przedszkoli do kategorii osób uprawnionych do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego - przy jednoczesnym obniżeniu tej ulgi dla wszystkich uprawnionych nauczycieli z wysokości 37 % do 33%.**

Wysokość obecnej ulgi	37%
Liczba uprawnionych nauczycieli (obecnie)	584 277
Liczba nauczycieli przedszkoli	67 540
Liczba uprawnionych nauczycieli (po przyznaniu uprawnień nauczycielom przedszkoli)	651 817
Nowy procent ulgi (po przyznaniu uprawnień nauczycielom przedszkoli)	33%

Zgodnie z art. 2 projektu ustawy, ustawa ta wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2013 r., co wymaga odpowiedniej zmiany. Jednocześnie należy zwrócić uwagę na konieczność zachowania odpowiedniej *vacatio legis*, w szczególności w przypadku wprowadzenia proponowanych przez Rząd regulacji ograniczających poziom dotychczasowych uprawnień.

Niezależnie od powyższego, w projekcie ustawy niezbędne jest wprowadzenie następujących zmian o charakterze porządkującym i uzupełniającym:

- 1) w art. 4 ust. 7 pkt 1 i art. 5 ust. 2 pkt 1 nowelizowanej ustawy należy skreślić wyrazy „szkoły ponadpodstawowe”, dostosowując tym samym te przepisy do ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.); w systemie oświaty nie funkcjonują już bowiem szkoły ponadpodstawowe;
- 2) w art. 4 ust. 7 pkt 1 i art. 5 ust. 2 pkt 1 nowelizowanej ustawy należy wprowadzić doprecyzowanie, które pozwoli objąć ulgą nauczycieli przedszkoli niepublicznych – zaproponowane w projektowanych przepisach określenie „przedszkole niepubliczne o uprawnieniach przedszkola publicznego” jest bowiem błędne; w systemie oświaty funkcjonują przedszkola niepubliczne, szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych oraz szkoły i placówki niepubliczne;
- 3) ponadto niezbędne jest uzupełnienie projektu ustawy o zmianę w art. 91b ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.), poprzez przeniesienie regulacji dotyczącej nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach niepublicznych zawartej obecnie w pkt 2 ust. 2 art. 91b Karty Nauczyciela do pkt 1 tego przepisu. Do nauczycieli przedszkoli niepublicznych będą miały wówczas zastosowanie także przepisy art. 11a ustawy – Karta Nauczyciela; zmiana ta umożliwi wydawanie nauczycielom przedszkoli, objętych ulgami, legitymacji służbowej, która jest dokumentem poświadczającym uprawnienie do korzystania z ulgowych przejazdów (*vide* rozporządzenie, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy).

Reasumując, z zastrzeżeniem powyższych poprawek legislacyjnych, Rząd pozytywnie ocenia propozycję uwzględnienia nauczycieli przedszkoli publicznych i niepublicznych pośród kategorii osób uprawnionych do ulgowych przejazdów, zawartą w projekcie *ustawy o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych*

przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (druk nr 108). Za niezbędne uważa jednakże obniżenie tej ulgi do wysokości niepowodującej wzrostu w budżecie państwa ogólnej sumy wydatków z tytułu uprawnień nauczycieli do ulgowych przejazdów.

**PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

BSA III - 021 - 114/13

Warszawa, dnia 21 marca 2013 r.

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....

Data wpływu 22.03.2013

**Pan
Lech CZAPLA
Szef Kancelarii Sejmu**

Szanowny Panie Ministrze!

W odpowiedzi na pismo z dnia 15 marca 2013 r., GMS-WP-173-82/13 uprzejmie informuję, że Sąd Najwyższy na podstawie art. 1 p. 3 ustawy o Sądzie Najwyższym z dnia 23 listopada 2002 r. (Dz. U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.) nie uznaje za celowe opiniowania **senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz ustawy – Karta Nauczyciela.**

Z poważaniem

Stanisław Dąbrowski
Stanisław DĄBROWSKI

RZECZPOSPOLITA POLSKA

PROKURATOR GENERALNY

Warszawa, dnia 17.04. 2013 r.

PG VII G 025-108/13

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....

Data wpływu 18.04.2013

Pan

Lech Czapla

Szef Kancelarii Sejmu RP

Sumy Pani Minister

W nawiązaniu do pisma z dnia 15 marca 2013 r., nr GMS-WP-173-82/13, dotyczącego *senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz ustawy – Karta Nauczyciela*, przekazanego do zaopiniowania przez Prokuratora Generalnego w trybie art. 3 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2011 r. Nr 270, poz. 1599, z późn. zm.), pozwalam sobie przedstawić następujące stanowisko.

Celem projektu, zgodnie z tezami zawartymi w uzasadnieniu, jest wprowadzenie do nowelizowanych ustaw regulacji, które przyznawałyby nauczycielom przedszkoli prawo do ulg w przejazdach publicznym transportem zbiorowym, tożsamy z dotychczasowymi ulgami przyznanymi nauczycielom szkół i nauczycielom akademickim, przy jednoczesnym obniżeniu wysokości tych ulg do 33%.

Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 16 listopada 2010 r., sygn. K 2/10, orzekł, że art. 4 ust. 7 pkt 1 oraz art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego w zakresie, w jakim wyłączają nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach z kręgu nauczycieli uprawnionych do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, są niezgodne z art. 32 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji RP.

Regulacje proponowane w art. 1 projektu, w zakresie obejmującym zmiany w ustawie z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1138), – poprzez nadanie nowego brzmienia art. 4 ust. 7 oraz art. 5 ust. 2 nowelizowanej ustawy, zrównujące uprawnienia do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego nauczycieli przedszkoli i nauczycieli szkół wymienionych w tych przepisach, uwzględniają, jak się wydaje, uwagi zawarte w wyroku K 2/10 Trybunału Konstytucyjnego. Projektowane obniżenie wysokości ulgi przysługującej nauczycielom może być uznane za pozostające w zakresie względnej swobody prawodawczej ustawodawcy, pod warunkiem dochowania właściwej *vacatio legis*. Wobec sztywnego określenia w art. 3 projektu ustawy daty wejścia w życie ustawy zmieniającej na dzień 1 lipca 2013 r., ocena adekwatności wskazanego okresu dostosowawczego zależeć będzie od daty uchwalenia ustawy.

Jednocześnie poddaję pod rozważenie, że zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), system oświaty obejmuje między innymi:

- przedszkola, w tym z oddziałami integracyjnymi, przedszkola specjalne oraz inne formy wychowania przedszkolnego;

- szkoły:

- a) podstawowe, w tym: specjalne, integracyjne, dwujęzyczne, z oddziałami integracyjnymi i sportowymi, sportowe i mistrzostwa sportowego,

- b) gimnazja, w tym: specjalne, integracyjne, dwujęzyczne, z oddziałami integracyjnymi, dwujęzycznymi, sportowymi, i przysposabiającymi do pracy, sportowe i mistrzostwa sportowego,

- c) ponadgimnazjalne, w tym: specjalne, integracyjne, dwujęzyczne, z oddziałami integracyjnymi, dwujęzycznymi i sportowymi, sportowe, mistrzostwa sportowego, rolnicze i leśne,

- d) artystyczne.

Natomiast proponowane brzmienie art. 4 ust. 7 oraz art. 5 ust. 2 nowelizowanej ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego nie obejmuje swoimi regulacjami nauczycieli szkół artystycznych. W tej sytuacji nie jest jasne, czy nauczycielom szkół artystycznych przysługiwałyby, w oparciu o oceniane przepisy, takie same ulgi jak nauczycielom przedszkoli i szkół wymienionych przywołanych przepisach.

Z moim

Andrzej Seremet

Warszawa, dnia 15 kwietnia 2013 r.

OPZZ / AR / PG / 332 / 2013

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....

Data wpływu **19. 04. 2013**

Pan

Lech Czapla

Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 15 marca 2013 r., znak: GMS-WP-173-82/13 zawierające prośbę o przedstawienie opinii do senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz ustawy – Karta Nauczyciela, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych przekazuje następujące uwagi.

OPZZ z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji Ustawodawczej Senatu RP, zmierzającą do wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego, w celu przyznania nauczycielom przedszkoli prawa do ulg w przejazdach publicznym transportem zbiorowym na równi z nauczycielami szkół i nauczycielami akademickimi. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego zapadł w listopadzie 2010 r. i dotychczas nie został wykonany. Inicjatywa senacka jest więc długo oczekiwanym przez nauczycieli przedszkoli działaniem likwidującym dyskryminującą nierówność w środowisku nauczycielskim.

Jednakże, OPZZ nie może zgodzić się, by odbyło się to kosztem wszystkich pozostałych nauczycieli. Wprowadzenie nowej, niższej ulgi dla wszystkich nauczycieli jest działaniem krzywdzącym i – zamiast likwidować – wzmacnia poczucie niesprawiedliwości. Nie ma bowiem uzasadnienia dla potraktowania nauczycieli inaczej niż pozostałych grup

uprawnionych dotychczas do ulgi w wysokości 37%, a ponadto prace nad tym projektem prowadzone są już niemal rok (maj 2012 r.) i zgodnie z pierwotnym projektem ustawa miała wejść w życie od 1 stycznia 2013 r., zatem można było zabezpieczyć odpowiednie środki na ten cel, zwłaszcza że pierwotna propozycja senackiej Komisji Ustawodawczej nie przewidywała obniżenia wysokości ulgi dla nauczycieli.

Oprócz tego, naszym zdaniem, wprowadzenie nowej, dodatkowej wysokości ulgi (33%) wymaga zmian również w art. 1b ust. 2, a to z kolei może spowodować daleko idące konsekwencje przy stosowaniu tego artykułu przez poszczególnych przewoźników.

Reasumując, OPZZ oczekuje jak najszybszego wprowadzenia jednakowych ulg przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego dla wszystkich nauczycieli, jednak negatywnie opiniuje przedłożony do konsultacji projekt senacki.

Z poważaniem

Wiceprzewodniczący OPZZ

Andrzej Radzikowski